

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

STOCKHOLMSBILD. — FOTO. G. REIMERS, GÄVLE.

23:DJE ÅRG

DEN 2 OKTOBER

N:o 1

Foto. Florman, Stockholm

Atto Pihlström⁵

Kliché: Göts Ritbyrå & Klichéanstalt, Gbg.

Den 18 oktober fyller hans excellens riksmarskalken, filosofie doktorn Otto Printzsköld sjuttiofem år.

Otto Hack Roland Printzsköld är född i Kalmar den 18 oktober 1846 samt son till kaptenlöjtnanten Carl Roland Printzsköld och hans maka Wilhelmina Fredrika Augusta Lembke. Efter att år 1863 ha avlagt studentexamen vid Uppsala universitet fortsatte han där sina studier, avlade år 1868 gamla filosofie kandidatexamen och förvärfvade sig följande år den akademiska graden på en avhandling om "Grunddragen av tyska statsförfattningens historia 1806—67". Efter ytterligare ett par års studier inom juridiska fakulteten avlade han 1871 kansliexamen och inträdde samma år som e. o. kanslist i civildepartementet och som tjänstgörande kammarjunkare vid hovet, till vilket han sålunda den 16 sista tiden augusti varit knuten i ett helt halvsekel. Vid riksdagarna 1872—75 tjänstgjorde han som notarie i Första kammarens kansli och var förordnad som sekreterare vid den internationella statistiska kommission, som år 1874 sammanträdde i Stockholm. Här vann han den svenska officiella statistikens pånyttfödares, Fredrik Theodor Bergs, synnerliga bevägenhet och förmåddes av honom taga anställning vid Statistiska Centralbyrån, där det anförtroddes honom att lägga grunden till vår första svenska kommunalstatistik. År 1877 blev han aktuarie inom byrån och följande år förste aktuarie. Under denna tid utgav han även de statistiska publikationerna "Svenskt Handelsarkiv" (1876—77) samt "Berättelser om handel och sjöfart" (1878—89). För att i ett sammanhang följa hans ämbetsmannabana må tilläggas, att han år 1882 vart adjungerad ledamot i generalpoststyrelsen och 1884 byråchef därstädes för att slutligen år 1889 utnämns till landshövding i Södermanlands län.

På denna post kom Printzsköld emellertid att stanna allenast i fem år. Orsaken härtill var, att han år 1894 av konung Oscar II kallades till chef för dennes hovförvaltning.

Denna kallelse kom icke överraskande, ty sedan länge hade Printzsköld varit i besittning av konungahusets och alldeles särskilt av konung Oscars synnerliga förtroende. År 1878 hade han åtföljt drottning Sofia på en dennas resa till Tyskland och på hösten samma år anförtroddes honom att ledsaga dåvarande kronprinsen, vår nuvarande konung, på dennes årslånga rundresa till de europeiska furstehoven efter uppnådd tronmyndighetsålder. Resultatet av denna resa blev icke blott en mindre vanlig skörd av höga utländska ordnar — de uppgingo visst till ett tiotal, vilket var rätt så ovanligt för en man i trettioårsåldern — utan även ett befästande i de höga föräldrarnes förtroende, som tog sig uttryck i hans kallelse till handsekreterare hos konungen 1880. Följande år åtföljde han drottning Sofia under hennes resa till förmålningshögtidigheterna i Karlsruhe och 1885 på hennes besök hos "Carmen Sylva" — Rumäniens vittra drottning — och hos den i Konstantinopel svårt insjuknade prins Carl. Ån vidare fick han 1887 ledsaga prins Eugen på den resa till Tyskland och Frankrike, under vilken denne gjorde sin första bekantskap med utlandets konst. Samma år utnämndes han till kabinettskammarherre. Utnämningen till chef för konungens hovförvaltning 1894 kom sålunda som en helt naturlig utmärkelse.

Som hovchef fick han sig bland annat anförtrott att som fullmäktig i Köpenhamn avsluta och under teckna äktenskapskontraktet mellan prins Carl och prinsessan Ingeborg 1897 och var sedan tillförordnad överkammarherre hos drottningen under regeringsjubileumshögtidigheterna samma år. Av konungen utsågs han jämväl till andre ordförande i den kom-

mitté som fick sig uppdraget att förvalta den stora jubileumsfond, som av konungen anslagits till lung-sotssjukdomens bekämpande, och kom därigenom att taga verksam del i våra första tre stora folksanatoriers uppförande; vid upprättandet av jubileumsfondens överstyrelse 1901 blev han dess förste ordförande. På grund av denna sin ställning har han också representerat vårt land vid internationella tuberkuloskongresser. År 1898 utnämndes han till förste hovmarskalk och har dessutom åren 1895—1911 varit ståthållare på Rosersbergs slott samt 1902—11 på Drottningholms.

Bredvid sina ämbetsuppdrag och hovcharger har Printzsköld haft tillfälle att ställa sin förmåga också i teaterkonstens och affärlivets tjänst. År 1897 kallades han till ordförande i den då tillsatta teaterkommittén och blev följande år ordförande i K. teaterns styrelse, efter att redan förut ha tillhört den som ledamot. Även i Dramatiska teaterns styrelse blev han år 1909 ordförande. Under åren 1898—1911 innehade han den representativa posten som ordförande i Stockholms enskilda banks styrelse, men övergick sistnämnda år till vice ordförandeposten. I sammanhang härmed kom han att intaga en framskjuten plats även i ett flertal andra affärsföretag såsom Nordiska Kompaniet, A.-B. Papyrus, Brandförsäkringsaktiebolaget Fenix, försäkringsaktiebolagen Fylgia och Valkyrian, Livförsäkringsaktiebolaget Nordstjerman, många andra att förtiga. Att försäkringsbolagen gärna önskade taga hans förmåga i anspråk sammanhängande med, att han även var försäkringsteknisk fackman. På den grund hade han fått säte redan i 1884 års stora, banbrytande arbetarförsäkringskommitté och i många år (1878—89) var han utgivare av Försäkringsföreningens Tidskrift.

Då vid riksmarskalken greve Douglas' plötsliga frånfälle år 1916 fråga uppstod att välja en ny innehavare av detta rikets främsta representativa ämbete, var det förenat med icke ringa svårigheter att finna en efterträdare. Traditionen krävde, att utnämningen skedde inom högadeln, men vid närmare undersökning befanns det, att de värdiga icke voro villiga och de villiga, om också icke precis ovärdiga, så dock icke i allo lämpliga för det i så många olika hänseenden ytterligt krävande värvet. Slutet blev, att man bröt med traditionen och förmådde Printzsköld övertaga posten. Oviljan hos dem, som i utnämningen av rikets tredje excellens med rätt eller orätt trodde sig skönja ett inflytande från den dåvarande andre excellensens sida, lade sig snart inför det allmänna erkännande den nye riksmarskalken snart lyckades tillvinna sig. "Sedan han övertagit riksstaven, har man", som det inför hans sjuttioårsdag hette i en huvudstadstidning, som icke stod excellensen Wallenberg nära, "funnit, att han även för denna hade en fast hand och förmågan att utveckla många av de egenskaper den krävde av sin bärare". Ån mera stadgat är detta omdöme nu efter fem års ämbetsutövning. Varmt hoppas man, att det ännu skall dröja åtskilliga år, innan han finner anledning att lämna marskalkstaven från sig i andra händer.

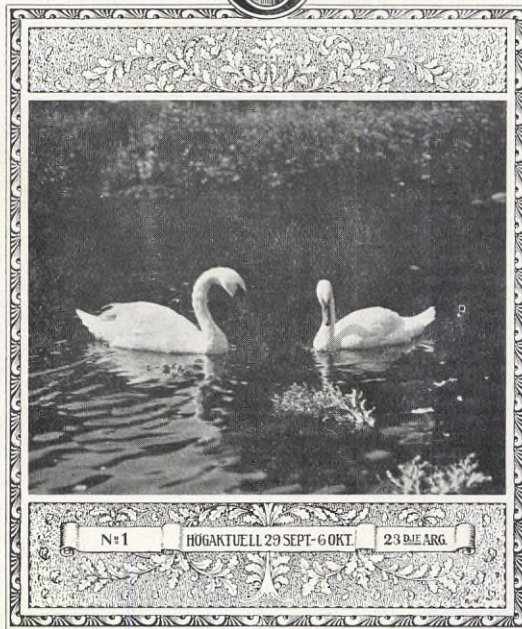
Personligen är exc. Printzsköld på grund av sina gedigna egenskaper föremål för hög uppskattning av en synnerligen omfattande vänkrets, till vars hyllning på bemarkelsedagen komma uttrycken av de ännu fleras aktning och vördnad, som i övrigt med honom kommit i beröring.

År 1860 ingick Printzsköld på Drottningholms slott äktenskap med dåvarande hovfröken hos drottning Sofia, friherrinnan Ida Ebba Henrietta De Geer till Finspång, dotter av kaptenen frih. Hjalmar Rudolf Gerard De Geer och hans maka, född Lidman.

Stora Teatern i Göteborg har f. n. på sitt program en modern operett "Lycklige Liebenstein", vilken vid sin premiär den 21 sept. vann en framgång av icke vanliga mått. Operetten, av tyskt ursprung, har till upphovsman Eduard Künneke hittills obekant för svensk publik men i hemlandet ett känt och berömt namn, ehuru berömmelsen endast sträcker sig ett par år tillbaka i tiden. Vad som tillförsäkrade operetten dess seger inför publiken, vars bifall var stormande, och det oförbehållsamma erkännande av den granntyckta kritiken var dess betydande musikaliska förtjänster, en fyndig och roande intrig samt en dialog och sångtext sprudlande av liv och strålade humor. Utförandet såväl i vokalt som dramatiskt hänseende stod i sin nävitet och ysterhet i ypperlig samklang med kompositörens intentioner.

Titelrollen utfördes av hr Erik Andersson som segrade i kraft av sin röst, sin ungdom och sitt sympatiska väsende. De mera komiskt betonade manliga rollerna hade anförtröts åt hrr Äby, Kinch och Norman. Deras motspe-

2 Oktober 1921 Lösnr 35 öre
HVAR 8 DAG
 • ILLUSTR. • • MAGASIN •

OMSLAGSVIGNETT TILL FÖRELIGGANDE N:R 1. Kliché: Göta, Gbg.

I mörkblå dubbeltonfärg.

En vacker bild från svandammen i Göteborgs Slottsskog av fotograf N. R. Allard, Göteborg.

lerskor voro Greta Ahlberg, Hjärdis Wahlgren, Inga Peters och Finchen Bengtsson. Liksom varje uppgift för sig fick ett förträffligt utförande måste samspelet betecknas som enastående gott. En stor andel i den vunna framgången kan regissören hr Oskar Textorius tillräkna sig.

ELLA UNGERMANN †.

Till po:tr. å sid. 6.

Kungliga teatern i Köpenhamn har lidit en smärtsam förlust, vilken även drabbar hela den danska teatervärlden, genom fru Ella Ungermans plötsliga bortgång. Ehuru hon endast blev 30 år har denna utmärkta skådespelerska under sin teatertid medhunnit en hel rad av strålande scenprestationer som skola rädda hennes namn från glömska.

Hennes i verklig mening lysande skådespelaretalang upptäcktes på sin tid av Herman Bang, vars skarpblick på detta område är känd, och hon debuterade för 10 år sedan på "Det ny Teater" i Köpenhamn. Hennes rollfack inskränkte sig här till folkmedien och lustspelet, inom vilka hon vann vackra framgångar. Det egentliga genombrottet, med vilket följde det fulla erkännandet av hennes högtstående skådespelarekonst, skedde dock först sedan hon, tjugutvårig, knutits till Det kongelige Teater, som hon till sin borigång tillhörde. Hennes repertoar omfattade den klassiska komedien, de moderna problemdramerna och lustspelet, på vilka områden hon åstadkom en mängd oförglömliga scenskapelser.

A. H.

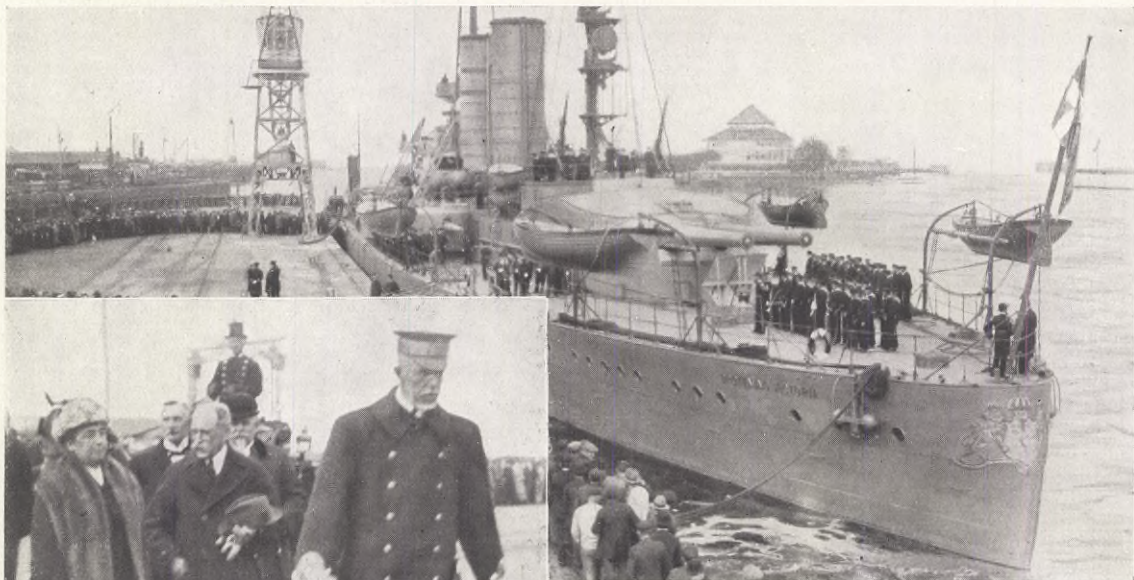
Fotos. Olsson & Hammarqvist, Gbg.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Stilm-Gbg.

EN NY OPERETTSUCCÉS A STORA TEATERN I GÖTEBORG.
 av Eduard Künneke. T. v.: Fröken Greta Ahlberg (Anette) och herr Erik Andersson (Liebenstein);
 t. h. Fröken Hjärdis Wahlgren (Klara) och herr Karl Kinch (Frans).

KONUNG GUSTAFS BESÖK I KÖPENHAMN.

Fotos. Ohm, Malmö.

Kliché. Bengt Silfversparre.

ÖVERFARTEN FRÅN MALMÖ: Pansarbåten "Drottning Victoria" inväntar Konungen i Malmö hamn. — Därunder: H. M. EMBARKERAR. I bakgrunden synes landshövding de la Gardies maka och utrikesministern greve Wrangel.

Nedanst. o. vidst. bilder: I KÖPENHAMN. T. h. KONUNG GUSTAF hälsar på prinsessan Helene och hennes två döttrar. T. v. Utrikesministern greve Wrangel (1), svenske ministern vid Danska Hovet friherre Beck-Friis (2), kabinettskammarherren greve Lewenhaupt (3).

Kliché: Goës, Gbg.

Några kompletterade bilder till fotos. och text i föregående nummer.

Kliché: Goës, Gbg.

DEN OHYGGLIGA JÄRNVÄGSOLYCKAN I NORGE.

Efter fotografier. Kliche: Bengt Silfverparre.
SAMMANSTÖTNINGEN Å DEN NYINVIGDA DOVBANAN: Överst: De två vid Marienborgs station kolliderande tågens lokomotiv. Därunder: De två i varandra inkörda boggiwagnar i vilka sex personer dödades och ett flertal svårt skadades.
 Text å sid. 15.

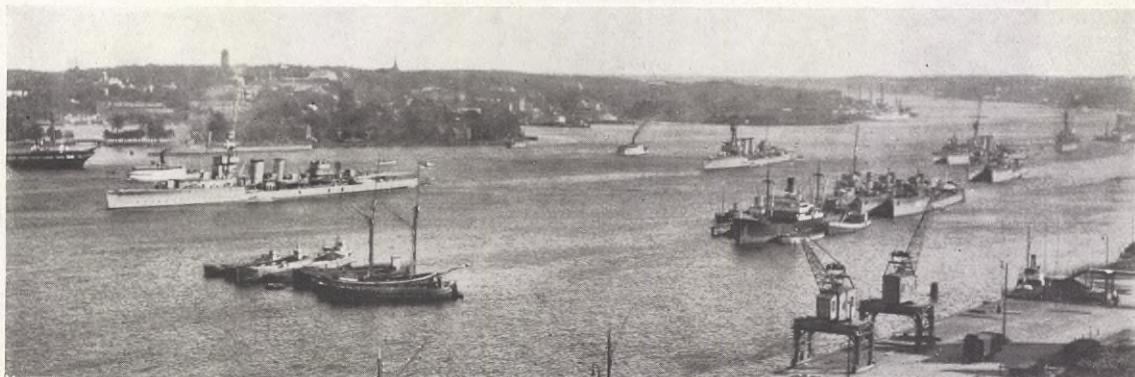

Foto. Härd, Sthlm. Kliche: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre, Sthlm-Glg.
ENGELSKT ESKADERBESÖK: ESKADERN FÖRANKRAD STOCKHOLMS STRÖM. Text å sid. 15.

INTERNATIONELLA FÖRENINGEN RÄDDA BARNEN HÅLLER KONGRESS I STOCKHOLM den 22—26 september.
Främst synas hertigparet av Västergötland. — Foto. Holmén, Sthlm. — Klische: Göta Bildbyrå & Klischestanall, G.

Internationella föreningen Rädde Barnen, en sammanslutning av olika länders Rädde Barnenföreningar, avhöll sin tredje stora kongress den 22—26 september och hade denna gång blivit förlagd till Stockholm, varmed säkerligen menats att visa den svenska hjälpaktionen en uppmärksamhet för det storartade arbete som enligt samstämmiga vittnesbörd härifrån utförts. Kongressen, till vilken en mängd av de mest framskjutna personligheterna inom den internationella rörelsen för de nödlidande barnens räddande infunnit sig, däribland först och främst märkes internationella exekutivkommitténs vice ordförande, miss Eglantine Jebb, samt dess sekreterare, schweizaren M. Etienne Clouzet. Internationella föreningen Rädde Barnens hedersordförande, den i Genève bosatte generalkonsuln friherre C. F. de Geer, hade däremot av sjukdom förhindrats att komma tillstädes.

Kongressens förhandlingar hade förlagts till Hotell Anglais, varest lokal gratis upplåtits. En mängd föredrag och möten voro i övrigt i samband med kongressen anordnade i olika lokaler och med olika svenska och utländska talare, som från skilda synpunkter behandlade spörsmål i samband med hjälparbetet.

Kongressen fick också en ovanligt värdig prägel därigenom att inga fester ingingo i dess program utan hade de för densamma anslagna dagarne uteslutande ägnats ett forcerat och intensivt arbete.

I samband med kongressen hade även å Konstakademien anordnats en utställning av bilder och tabeller samt i övrigt allt material som kunde vara av betydelse för utvisande av det arbete Rädde Barnen utfört i de nödlidandes tjänst. Utställningen, som ordnats av frih. Sven Hermelin och arkitekt David Blomberg, öppnades den 20 september i närvaro av hertigparet av Västergötland, vilka för övrigt ställt sig som beskyddare av kongressen. Utställningen, som kunat glädja sig åt en synnerligen talrik och intresserad publik stängdes samtidigt med kongressens avslutande den 26.

Vidst. bild: ELLA UNGERMANN. Den framstående danska skådespelerskan som plötsligen avlidit i Köpenhamn.

Text å sid. 3.

Öfter porträtt.

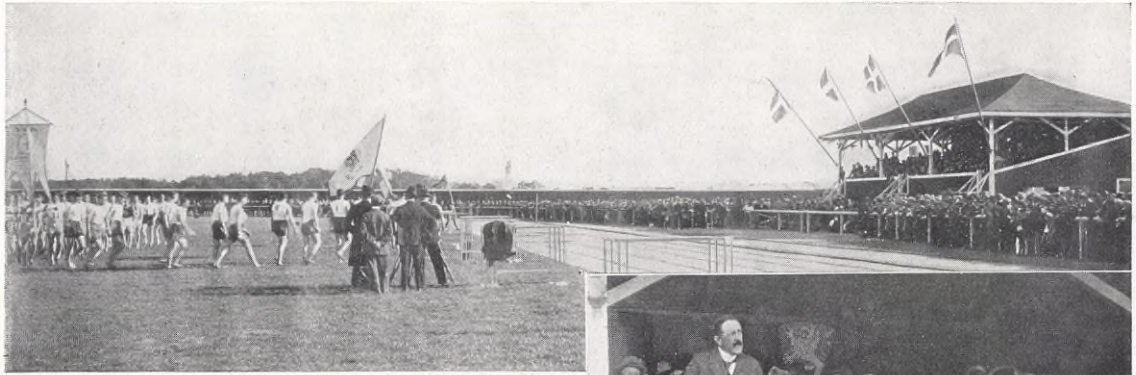
Kliche: Ernst Silfverparra.

Pressfoto.

RÄDDA BARNENS UTSTÄLLNING Å KONSTAKADEMIEN.

Kliche: Ernst Silfverparra.

Fotos. André, Falkenberg. Kliché: Bengt Silfversparre.
INVIGNING AV EN NY STOR IDROTTSPLATS I FALKENBERG. Överst: Invigningen. Därunder: Landshövdingen greve Mölner håller invigningstalet. — Text å sid. 15.

Efter fotografi. Kliché: Bengt Silfversparre.
HULTMANS FABRIKERS VÄNDRINGS-PRIS stafettlöpning 1,000 meter till Idrottsföreningen Kamraterna i Malmö. Erövrades vid tävlingar i Malmö den 18 september av Stockholmslaget Hellas på ny världmästartid av 1 m. 59,3 s.

Nedanstående bild:
BÅRON R. F. VON WILLEBRANDTS, FINLAND, HEDERPRIS I SKIDLÖPNING MELLAN SVENSKAR OCH FINNAR, instiftat till minne av Nordiska Spelen 1909. Erövrades senaste vinter för alltid av finnarne. — Baron v. W. har nu uppställt ett nytt liknande pris om vilket skall första gången tävlas i Stockholm vid Nordiska Spelen 1922. — Efter fotografi. — Kliché: Göts, Gbg.

Världsrekord i löpning är icke något allt för vanligt å svenska löparbanor

och när det nu senast blivit gjort är det också av en framstående och långväga idrotts-gäst. Det skedde under Trustens internationella tävlingar i Stadion, som togo sin början den 20 september, och evenemanget skedde i 500-meterloppet där engelsmannen E. D. Mountain, Cambridge Univ. slog E. Weijnarbts, I. F. K. Eskilstuna, knappt två månader gamla rekord. Den sistnämnde var själv med och sökte försvara sin tid men engelsmannen sprang överdådigt trots kylan och hans tid, 1,05,6, kan betecknas som utmärkt. Även i övrigt nåddes vackra resultat under dessa årets sista utomhustävlingar av större betydelse. Men den stora sensationen utgjordes dock av världsrekordet.

Nedanstående bild:
VÄRLDSREKORD I 500 M. LÖPNING Å STADION I STOCKHOLM.
 Engelsmannen E. D. Mountain.
 Efter fotografi. — Kliché: Bengt Silfversparre.

Nedanstående bild:
AKADEMISKA MÄSTERSKAPSTÄVLINGARNE SVERIGE—FINLAND SISTLIDNE JULI. Det av Finska republikens president för "bäste man på plan" skänkta hederspriset tillerkänt Uppsalastudenten Bertil Ohlsson, nu färdigt. — Priset, utfört i brons och en halv meter högt, är modellerat av finske skulptören Emil Halonen, och har världsmästaren i diskuskastning, finnen Armas Taipale stått modell till figuren.

Efter fotografi. — Kliché: Göts, Gbg.

Avatörfotos. D. Samuelson, Skogsby.

AVTÄCKNING AV EN GRANITBYST AV KONSUL AUGUST SCHMITZ REST I KNÄRED av Sydsvenska Kraftaktiebolaget över dess verkställande direktör. T. v.: Den nya avtäckta bysten, t. h.: konsul Schmitz (X) och familj vid avtäckningen.

Sydsvenska Kraft Aktiebolaget i Malmö har vid sin huvudstation, Övre Knäred, låtit uppställa en byst av konsul August Schmitz i Malmö, vilken, sedan bolaget 1906 bildades, varit dess verkställande direktör. Bysten vars högtidliga avtäckning ägde rum den 17 sept. i närvaro av bolagets styrelse och tjänstemän är utförd av konstnären Charles Friberg. Den är av granit och mäter 5 m. i höjd.

Sydsvenska Kraft A.-B. äger, som bekant, stora fall i Lagan och andra vattendrag. Den elektriska energi, som framalstras vid dess kraftstationer torde uppgå till ca 175,000,000 kw.-tim. pr år. Anläggningarna vilka varit i verksamhet sedan 1910 förse större delen av Sydsvetige, såväl landsbygden som städerna, med elektrisk kraft och fylla sålunda en viktig nationalekonomisk uppgift. Särskilt under krigsåren var bolagets verksamhet av betydelse för de av dess ledningar omspunna landsdelarne

Kliché: Göts Litbyrå & Klichéanstalt, Gbg.

Grosshandlanden Ivan Traugott i Stockholm, en intresserad konstsamlare, särskilt på keramikens område och ansedd som en av vårt lands främste kännare av antikt porslin och fajans, innehavare av samlingar härav vilka torde vara de förnämsta i privat svensk ägo, har vid olika tillfällen donerat värdefulla konstverk till Nationalmuseum, bl. a. den stora Meissenpjäsen "Getabocken", en av de värdefullaste konstskatterna i museets porslinsamling, och nu har han från en nyligen till Italien företagen resa hemförd och till Nationalmuseum som gåva överlämnat en unik grupp (Pieta) av gammalt Capo di Monte-porslin från mitten av 1700-talet.

Denna dyrbara och ytterst sällsynta pjäs är av ovanliga mått, 77 cm. i höjd och 63 cm. i längd.

Med anledning av sin den 27 sept. inträffade födelsedag har herr T., utom till välgörande ändamål gjorda donationer, till Nationalmuseum som gåva överlämnat ett av Desmarées målat porträtt f. n. exponerat på den i

Efter fotograf. Kliché: Göts, Gbg. EN UNIK GAVA TILL NATIONALMUSEUM AV EN AV MUSEETS DONATORER, HERR IVAN TRAUOGOTT, STOCKHOLM.

Grupp (Pieta) av gammalt Capo di Monte-porslin från mitten av 1700-talet. Denna praktpjäs, helt nyligen överlämnad till museet har i dagarna med anledning av Traugotts födelsedag (se V. P. G.) följts av ytterligare konstverk som gåva.

Köpenhamn öppnade svenska utställningen av 1700-talskonst samt några dyrbara, tidiga Meissen-vaser av ett slag museet hittills saknat. Vi hänvisa till porträtt och kort biografi å sid. 13.

Ett högst märkligt fornyfynd, ja kanske det märkligaste, som någonsin blivit gjort i Sverige, har funnits i Gerum i Västergötland. Det utgöres av en minst tre tusen år gammal tygmantel, som säkerligen kan betecknas som vårt lands och kanske ett av världens äldsta bevarade klädesplagg.

Forts. å sid. 14.

T. v.: EN NYLIGEN I VÄSTERGÖTLAND FUNNEN TYGMANTEL uppskattad till en ålder av minst 3000 år — kanske ett av världens äldsta bevarade klädesplagg. T. v.: Manteln i sin helhet; T. h.: Detalj av manteln, med de för tidsbestämmandet viktiga torvklumparne.

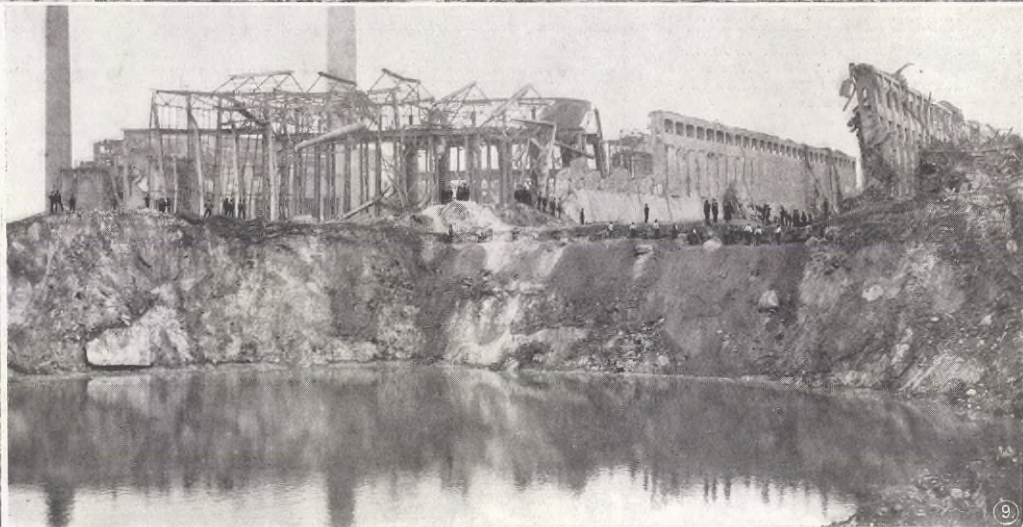
Foto. Holmén, Sthlm. Kliché: Bengt Silfverparra.

1. VY ÖVER DE STORA ÖDELAGDA ANILINVERKEN I OPPAU.

2. OLYCKSHÅRDEN, EN NU VATTENFYLLD JÄTTEKRATER om 100 meter längd och 50 meter djup, där förut stått två stora, genom explosionen fullständigt försvunna, fabriksbyggnader.

KRÄVT 400 OFFER I DÖDA.

Ejner fotografier.

Kirche, Ernst St/versparre

3. ÄNNU BRINNANDE RESTER FRÅN DE STORA AMMONIAK-BEHÅLLARNE spridande farliga gaser över ruineina. — 4. EN AV LUFTRYCKET LÅNGT AVSIDES SLUNGAD BENZINTANK. — 5. GATA I OPPAU EFTER KATASTROFEN. — 6. BILD FRÅN DET ÖDELAGDA OPPAU. — 7. RÄDDNINGEN AV SVÅRT SÅRADE. — 8. BOSTADSRUINERNA UNDERSÖKAS. — 9. EN ANNAN BILD (se 2) AV SJÄLVA EXPLOSIONSPLETSEN. — Text å sid. 15.

Ruinerna efter Nyköpings slott är f. n. föremål för utgrävningar. Man har grävt sig ner till berget, på vilket borgen uppförts och har kunnat klarlägga, att slottets trapporn varit i fyra våningar. Under grävningarna hava en del fynd gjorts, smärre föremål av medeltida form, stigbygel, järnbeslag, keramik- o. glasfragment m. m. Arbetet ledes av intendent Kjellberg.

Nyköpings slott eller Nyköpingshus, som det ursprungligen kallades, är rikt på historiska minnen. Konung Valdemar satt fången där och slutade 1302 sina dagar inom dess murar. Det var här konung Birger Magnusson vid ett gästbud bringade sina bröder hertigarna Erik och Valdemar om livet. Karl den IX residerade som härtig på Nyköpings slott. Han firade även här sitt bröllop med Kristina av Holstein (1592) och dog där 1611. Hans dotterson, sedermera Karl X Gustaf föddes i ett av slottets gemak. Byggnaden härjades vid två tillfällen av eld 1662 och 1719, vid det senare tillfället antänt av ryssarne men restaurerades och användes ända in på 1760-talet som länsresidens.

Amatörfotos. A. Jönsson, Nyköping

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöversparre, Sthlm—Lug.

RESTAURERING AV NYKÖPINGS SLOTTSRUINER. Överst: Nyköpings Slottsruin. Därunder t. v. Del av ruinerna med det nu funna trappornet i fyra våningar; t. h. Västra partiet av det restaurerade Nyköpingshus, så ofta omnämnt i vår historia.

Ett omfattande tunnelarbete föregår f. n. i Trollhättan. Under staden på 25 meters djup spränges en 4 km. lång tunnel, genom vilken skall avledas vattnet från de sjöar och åar, vilka efter Göta älvs höjning, stående i samband med Vänerens reglering,

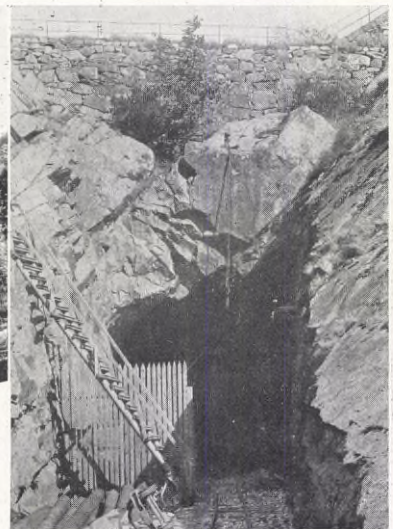
komma att ligga under älvens yta. Utanför tunneln vidtager ett djupt avloppsdike. Detta uppkastas av grävmaskiner, vilka samtidigt lägga den upprävdade jorden som en vall utefter älvsstranden.

Fotos. Ländhe, Trollhättan.

Kliché: Gots Ritbyrå & Klichéanstalt, Gtg.

MÄRKLIGT TUNNELBYGGE I TROLLHÄTTAN.
T. v. Totalvy, visande tunnelloppet läge. T. h. Tunnelmynningen invid fallen (utloppet) c:a 25 meter under stadens nivå.

BLIV MEDARBETARE I HVAR 8 DAG.

Fot s Ohm, Malmö.

Kliché: Göss Rührpää & Klichéanstalt, Gbg.

FLYGOLYCKAN Å FLYGFÄLTET VID MALMÖ DEN 23 SEPTEMBER. Det med de två flygarne nedstörtade och jämte dem fullständigt förbrända aeroplanet.

Efter porträtt.

Kliché: Göss Rührpää & Klichéanstalt, Gbg.

DE FÖROLYCKADE FLYGARNE:

LÖJTNANT RAOUL KENNEDY. LÖJTNANT FOLKE RAAB.

Efter fotografi.

Kliché: Göss, Gbg.

UPPMÄRKSAMMAD TYSK GLIDFLYGNING UTAN MOTOR. Närmast synes den bekante flygmaskinkonstruktören Fokker filma flygförsöken i och för studier. Text å sid. 15.

Efter porträtt.

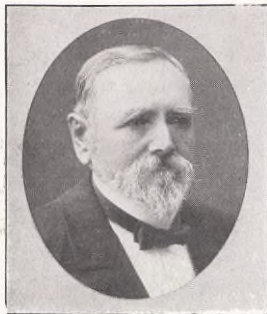
Kliché: Bernd Silfversporre.

ÖVERSTE LAURI MALMBERG. Nyutnämnd chef för Finska skyddskärerna.

i nästa ögonblick utgjorde maskinen ett flammande eldbål, till vilket de tillskyndande skräckslagna åskådarna på grund av den oerhörda hettan icke kunde närma sig för att bringa de båda flygarne hjälp. Det vill dock synas, som om dessa ljugit döden redan i fallet mot marken, innan elden bröt ut och gav den hemska olyckan ökad ohygglighet. Enligt ögonvittnens utsago torde maskinens nedstörtande hava förorsakats av en stark kastvind vars påverkan blev ödesdiger på grund av den låga höjd, på vilket flygplanet rörde sig. Händelsen utspelades så hastigt, att föraren icke hann att slå ifrån motorn, vilken befann sig i rörelse ännu när maskinen i det våldsamma nedslaget tog marken.

*

Löjtnant Raoul David Kennedy var född 1893 och son till avlidne kamrats Foits. å sid. 14.

P. L. ÖHRWALL.
F. d. Provinsialläkare. — Asker-
sund. — 83 år 15 sept.*

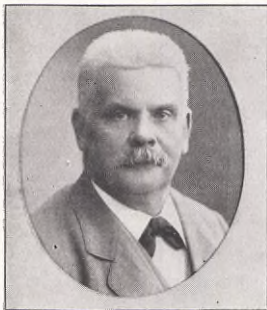
O. I. EDOFF.
Kontr.-prost. Kyrkoherde
Klockrike. — 75 år 17 sept.*

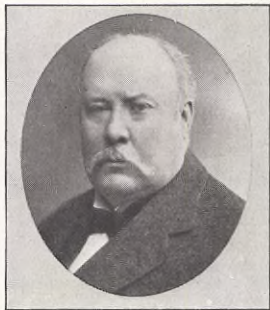
E. M. BILLING.
Professor. — Uppsala.
50 år 6 okt.*

R. M. LILJEFORS.
Tonsättare. — Gävle.
50 år 30 sept.*

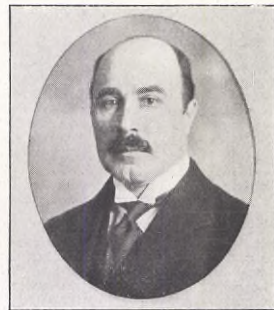
J. STENHOLM.
F. d. Bankdir. — Råsunda.
70 år 30 sept.*

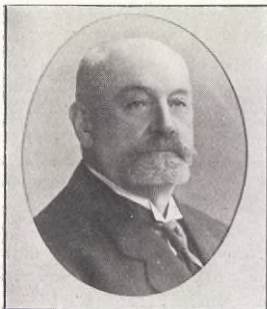
G. H. EHRENBORG.
Grosshandlande. — Norrköping.
70 år 2 okt.*

C. R. ANDRÉN.
Bankdirektör. — Göteborg.
50 år 25 sept.*

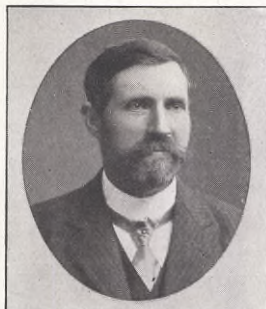
I. TRAUOGOTT.
Grosshandlande. — Stockholm.
50 år 27 sept.*

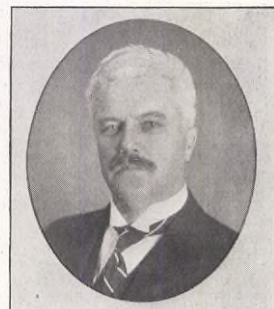
O. G. DE MARE.
Brukspatron. — Kimstad.
70 år 1 okt.*

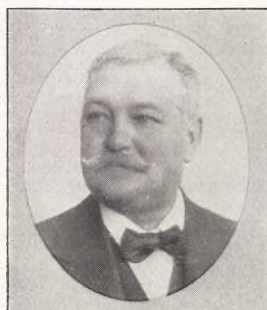
O. JACOBSON.
Fabrikör. — Göteborg.
60 år 21 sept.*

C. TAUSON.
Nämndeman. — Diö.
50 år 6 okt.*

H. A. W. HOLZHAUSEN.
Trädgårdsdirektör. — Partille.
50 år 12 sept.

S. L. H. RYDIN.
Generaldir. — Stockholm.
60 år 2 okt.*

K. H. LITTORIN.
Konsul. Godsägare. — Bjertorp.
60 år 16 sept.*

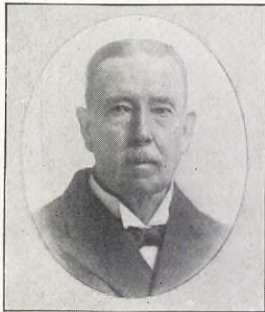

A. J. P. ADLERCREUTZ.
Envoyé. — Bern.
50 år 4 okt.*

J. ROSENGREN.
Professor. — Göteborg.
50 år 24 sept.*
Klische: Kem. A.-B. Enligt Sjöförsparre, Sthlm-Gbg.

* Data å nästa sida.

G. HJELM †.
F. d. Trafikinspektör. — Stock-
holm. — F. 1848. † 13 sept.*

E. A. TEGNÉR †.
Grosshandlande. — Stockholm.
F. 1849. † 19 sept.*

K. H. L. BLOM †.
Hovrättsnotarie. Advokat.
Sthlm. — F. 1866. † 20 sept.*

C. O. THULIN †.
Fil. Dr. Lektor. — Göteborg.
F. 1871. † 19 sept.*

Klisché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Sthlm.—Gbg.

* Data här nedan.

PER ÖHRWALL. Stud. 61, med. lic. 74, underkir. v. Seraf.-lasar. i Stockh. s. å., stadsläk. i Askersund 75—86, prov.-läk. i Askers. distr. 85—10.

OTTO EDOFF. Stud. 69, prästv. 76, kyrkoh. i Klockerike o. Brunneby sdn 01, kontr.-prost 13. Landstingsman 93—01 o. 06—09. Ordf. i fattigv.-styr. i Skeninge 79—01, ordf. i drätselk. 90—01, stadsfullm. 80—01, ordf. i kom.-st. 04—18, i valnmd t. 18, led. av länets markregangsdeput. sdn 96. Styr.-led. i Gästinge här. o. Skeninge stads sparb. 84—01, dess kassör 86—01, styr.-led. i Ostg. stadslyst.-fören. 98—01.

EINAR BILLING. Stud. 89, fil. kand. 91, teol. kand. 98, teol. dr 11, prästv. 1900, docent i dogmatik o. moralteol. s. å., professor i samma ämnen v. Upps., univ. samt kyrkoh. i Hagby 08. Biografi o. helsid.-portr. arg. XXI:36.

RUBEN LILJEFORS. Stud. 90, fil. kand. 95, musikstud. därjämte f. I. Hedenblad o. v. Leipzigs konserv. 95—99, organ.-ex. i Stockh. 1900, utbild. sig t. dirig. h. kapellmäst. Kutschbach i Dresden 02. Dirigent f. Upps. stud.-kårs allm. sängfören. (02), Göta P. B. (02—11), Göteborg. stud.-kär. (04), kormäst. f. Göteborg. filharm. sällsk. 02—08. Inneh. ett Statens tonsättarstip. 98—01, led. av Musik. akad. 08. Kapellmäst. v. Gävle. I. orkesterfören. sdn 12, musiklär. v. Gävle allm. lärov. 12, dirig. i musiksällsk. Concordia sdn 13. Utf. ett antal betydande kompositioner f. piano, viol, kör o. orkester.

JONATHAN STENHOLM. Stud. 72, e. o. tj.-man i Riksb. huvudkont. 78, kamrer v. kont. i Falun, 92, verkst. dir. v. kont. i Gävle 98—16.

HELGE EHRENBORG. Inneh. av firman Helge E. i Norrköp., etabl. 80. Stadsfullm. sdn 96, led. av drätselk. sdn 07, ordf. sdn 09, led. av brandstyr. sdn 87, ordf. sdn 04, v. ordf. i kyrkonmd. Styr.-led. i N. Östergötd. järnv. a.-b. sdn 11, v. ordf. i styrelsa för Norrk.—Söderk.—Vikbolandets järnv. a.-b. sdn 1900, Köping—Uttersb.—Riddarh. järnv. a.-b. 16, styr.-led. o. verkst. dir. i ångb. a.-b. Bräviken sdn 04, styr.-ordf. o. verkst. dir. i a.-b. Norrköp. teater 05.

RAGNAR ANDEREN. Avg. f. Göteborg. hand.-inst. 91, intr. s. a. i Skand. kred.-a.-b., praktiserade h. Norddeutsche Bank i Hamburg 96—97, h. Crédit Lyonnais i London 97—98 o. samma banks huvudkontor i Paris 99. Återinträdde i tjänstgöring v. Skand. kred.-a.-b. i Göteborg s. å., bitr. direktör där 09, direktör 10. Suppl. i bankstyrelsen 11. Under många år kassaförv. i Göteborg. priv. sjuk- o. förlösning.-hem samt i stadens Renhåll.-styr., styr.-led. i Trädgårdsfören.

IVAN TRAUOGOTT. Vistades efter avslut. skolestudier i Göteborg i Amerika o. England. — Grund. efter återkomsten t. Sverige 95 egen engros- o. fabriksförelse i Stockholm, omfattande läder- o. skobranschen inom vilken inestruin nan gjort en betydande insats. — År känd som en av vårt lands yppersta kunnare av antik konstpoeslin o. innehavare av en enastående samling härav; har vid upprepade tillfällen gjort utomordentligt värdefulla konstnationer till Nationalmusei porcellinsamlingar, senast helt nyligen och nu med anledning av förelsedagen. Vi hänvisa härom till illustration o. text å sid. 7.

OTTO DE MARÉ. Genomg. lantbr.-skola 70—71, stud. lantbruk i Tyskl. 72—73, arrend. Viby i Österg. 75—80, Mauritzholm i samma län 79—13, därefter bosatt i Kilmstad i samma län. Ordf. i distr. hästprem.-nmdr, styr.-led. i ömsesid. brandförsäkr.-bol. Göta.

OTTO JACOBSON. Övertog, efter förutgående annan affärsverksamhet,

Forts. fr. sid. 12.

marherre James Kennedy på Råbelöv och hans efterlämnade maka, född friherrinna De Geer. Han blev officer 1916 och löjtnant vid Kronprinsens husarer 1919. Närmast sörjande äro en ung maka, dotter till greve Raoul Hamilton på Ovesholm, samt två små barn.

Löjtnant Folke Raab var född 1896 i Billinge och som tillk. kontrollören var Arlövs sockerfabrik Wilhelm Raab. Efter studentexamen i Malmö 1916 avlade han 1917 officersexamen och utnämndes samma år till fänrik vid Karlskrona grenadierregemente, där han 1919 beförades till löjtnant. I början av innevarande år kommanderades han till provtjänstgöring vid flygskolan på Malmslätt där han snart tillvann sig kamraters vänskap och aktning på grund av sitt vänsälla väsen och intresse för sitt kall.

Forts. fr. sia. 7.

Historien med fyndet är följande: Den fanns förra hösten under grävning av en korporal Rydberg vid Skaraborgs regemente, vilken satte sig i förbindelse med kapten K. af Geijerstam, som återigen vidtalade Statens historiska museum och föranstaltade om fyndplatsens bevarande i orubbat skick tills närmare undersökning härav hunnit verkställas. Att fyndplatsen sålunda kom att ligga orörd var givetvis av stor betydelse när det sedermera

en paraplyfabrik i Göteborg. Har egnat stort intresse åt hantverksföreningen där o. är bl. a. initiativtag. t. dess lotteri. På sin tid ordf. i Sv. handelsresandeförens Göteborg-sektion samt dennas deleg. i generalförs., o. är led. av fören. överstyr.

CONRAD TAUSON. Stud. 90, insp. o. förv. å olika bruk 91—02. Åger o. bebor sdn 04 Stockanäs, Stenbrohult sn. Ordf. i kom.-st. 09—17. Led. i kom.-nmd sdn 10, ordf. 10—18, i kom.-fullm. sdn 19. Nämndeman sdn s. å. Ordf. i odlingsnämnd, i styr. f. Ålmhults sparb. Led. av Sv. Lantmännens bank avd.-styr. i Ålmhult o. av Ikkarestyr.

AXEL HOLZHAUSEN. Utg. fr. Alnarps trädgårdsskola 89, anst. v. Trädg.-fören. i Göteborg samt prakt. därefter i utl., överträdgårdsmästare i Trädgårdsfören. i Göteborg 05—16. Organ. de kungl. trädgårdarna v. Haga o. Ulriksdal 17—21. Konsult. trädgårdsman o. trädg.-arkitekt. Hortikult. skriftst.

HERMAN RYDIN. Stud. 79, hovr.-ex. 85, v. hvd. 87, byråchef i Telegrafstyr. 97, exped.-chef i Civildep. 02, generaldirektör i Telegrafstyr. sdn 06. Styr.-led. i Halmstad—Nässjö järnv. a.-b. sdn 99; styr.-ordf. i Höstsol, Gustaf Fredriksons älderdomsstäm sdn 14. Biografi o. helsid.-portr. arg. XIII:10.

KNUT LITTORIN. Avg. fr. Göteborg. hand.-inst. 80. — Avreste omedelbart därefter t. Ryssland där han vann anställning h. Bröderna Nobel i St. Petersburg; inom denna firma avancerade han t. chef f. kont. i Moskva för att senare återkomma till St. Petersburg som chef f. kontoret där. Vid bolshevikupproret tvingades han återinflytta t. Sverige och är här ägare till de stora egendomarna Bjertorp, Stora Hov, Karstorp o. Skultorp, alla i Skarab. län. — Är jämväl stift. av samt deläg. o. styr.-led. i a.-b. Jakobsdal kamgranspinneri ävensom styr.-led. i Naftaproduktionsbol. Bröderna Nobel sdn 13.

PATRICK ADLERCREUTZ. Stud. 88, jur. utr. kand. 96, efter tngstj.-gör. o. fördrån. som fiskal o. adj. led. i Svea hovr. led. av internat. domstol. i Egypten 06, v. ordf. i avd. i Alexandria 14, kansliråd o. avd.-chef i Utrik.-dep. 17, tf. envoyé i Bern 18, ministerresident 19. Kammarherre 10. JOHANNES ROSENGREN. Utex. fr. Chalm. tekn. inst. 97, rit. v. Lindholms mek. verkst. skeppsvarv 97—99, ing. v. skeppsvarv i Engl. 99—01, i Tyskl. 01—05, varvsing. v. Kockums skeppsvarv. Malmö 05—15, förste fartygsinsp. i Göteborg. distr. 15—17. Professor i skeppsbyggeri v. Chalm. tekn. inst. sdn 17.

GUSTAF HJELM †. Anst. v. Statsban. 65, stat.-skr. 86, stat.-insp. i Sollefteå 88, i Östersund 94, traf.-insp. 98.

ESAIAS TEGNÉR †. Anst. å kontor i Stockh. 65—83, senast h. vinhand.-firman Forssgren & Wilcken, i vilken han inträdde som deläg. därvid firman ombild. t. Tegnér & Wilcken; då firman slutl. 99 ombild. t. a.-b. blev T. dess verkst. dir. Aktiebolaget uppg. 18 i Vin- o. spritcentr. På sin tid ordf. Vinhand.-fören.

LEONARD BLOM †. Stud. 86, hovr.-ex. 93, e. o. not. i Svea hovr. s. å. e. o. tj.-man i Kammarätten 96—02, fattigsakför. i Södra distr. i Stockh. 04—12, uppbornsinsp. där 12. Sdn. 98 advok. i Stockholm.

CARL OLOF THULIN †. Stud. 88, fil. lic. 88, fil. dr 1900, doc. i lat. i Lund 99—03, doc. i klass. fil. i Göteborg. 03. Provår i Lund 99—1900, efter lärverksamhet v. olika läroverk v. adj. v. Göteborg. lat.-lärov. 1900, lekt. i lat. o. grek. i Luleå 05, i Malmö 09, lektor i s. ämnen v. Göteborg. lat.-lärov. sdn 14. Uppf. å 2 förlagsgr. t. prof. i klass. språk v. Göteborg. högsk. Vetenskapl. förf.

gällde fastställande av det funna plaggets ålder. Tygstycket, som är ovalt till formen, låg hopskrunklat under tre stenar, som tydligen tjänat att hålla det under vatten. Det fanns nämligen i en mosse, vilket likaså lyckligt bidrog att kunna fastställa dess datering. Härvidlag har nämligen tillämpats en sinnrik undersökningsmetod, som utarbetats av statsgeologen, doktor Lennart von Post, och som grundar sig på det mikroskopiska material ur fröpollen från olika växter som bevaras i all torv. Tack vare den orubblade fyndplatsen och vid manteln fastslående torvlämningar kunde nu denna metod tillämpas med ovan angivna uppseendeväckande resultat.

Manteln är som nämnt "oval" till formen och tyget är rutigt i mörkbrun och gulbrun färg. Den ytterst modernt verkande vävnadstekniken, enligt experters utsago den ännu brukliga kyperniken, är i fråga om detta 3- å 4,000 år gamla plagg det icke minst märkliga. Storleken är cirka 2,5 meter långd och 2 m. bred.

Det första fyndet av ett helt plagg från bronsåldern har alltså blivit gjort i vårt land och vederbörligen identifierats. Tygster har förut funnits i flera fornynd, till och med från stenåldern, men något helt plagg från förhistorisk tid har ej förut blivit bevarat hos oss intill våra dagar. Så mycket större uppmärksamhet måste alltså tillmätas den lyckliga tillfällighet, som nu tillfört oss ett så väl bevarat och representativt sådant.

EXPLOSIONEN I OPPAU.

Till bild. å sid. 8—9.

En explosionsolycka, utan motstycke i den tyska industriens historia, inträffade den 21 sept. i Badische Anilin- und Sodafabrik i Oppau, ett fabriksamhälle några kilometer från Ludwighafen i Baden.

På morgonen vid den tid, då skiftet skulle äga rum mellan det arbetslag, som arbetat på natten och det som skulle rycka in till dagstjänstgöring, hördes från fabriksanläggningen två mäktiga detonationer och samtidigt stego väldiga eldpelare upp ur de sammanstörtande byggnaderna, från vilka arbetareskarorna i vild panik flydde, lämnande efter sig otaliga döda och skadade. Platsen inhöljdes i en tjock kvävande rök, som bolmade ut ur de sprängda byggnaderna. Lufttrycket vid explosionen var så oerhörd, att marken i milsvidd omkrets skakade som vid en jordbävning. Fabriksamhället, vilket räknade 6,500 invånare, jämnades till deis med jorden, tre järnvägståg med fabriksarbetare, vilka skulle till sitt arbete, begrovas under de kringslungade söndersprängda murmassorna, vilka även sökte sig offer bland befolkningen, som, skräckslagen och i flykt, fyllde gatorna och vägarne. Explosionens verkningar sträckte sig milsvitt omkring. I Ludwighafen störtade sålunda ett flertal byggnader samman, begravnings- och inneboende, i Mannheim sprungo alla fönsterrutor sönder, och även så långt borta som i Karlsruhe och Heidelberg hade man kännning av explosionen. Ännu när detta skrives vet man icke offrens antal, men man räknar med att vid olyckan omkommit 400 personer och skadats 1,000. Det har konstaterats att explosionen inträffat i en lagerbyggnad, där 4,000 tons ammoniaksaltpetor förvarades. Genom tidigare gjorda undersökningar trodde man sig veta att all explosionens fara vore utsluten i Badische Anilin- und Sodafabrik är ett av den tyska industriens största företag och dess fabrikation intager även i vetenskapligt hänseende en världsställning. Huvudfabrikerna ligga i Ludwighafen och Merseburg (Leunaverken) samt i det nu förstörda Oppau. Fabriken sysselsätta 20,000 arbetare. Halva antalet härav har haft sitt arbete i Oppau där fabrikationen huvudsakligen varit inriktad på att utvinna gödningsämnen och andra kemikalier ur biprodukterna från anilintillverknigen.

Till bild å sid. 5.

Till de bilder vi i närmast föregående nummer återgav från den norska *Dovrebanan* med anledning av dess invigning och den omedelbart därefter inträffade fasansfulla järnvägskatastrofen, foga vi för dagen ytterligare ett antal fotografier, tagna på olycksplatsen.

Enligt den rapport distriktschefen i Trondhjem avgivit skulle i överensstämmelse med lämnade order extratåget från Trondhjem, med vilket deltagarne i järnvägsinvigningen följde, möta det nordgående expreståget från Kristiania vid stationen Marienborg, belägen endast några kilometer från Trondhjem. Kristianiatåget skulle här på ett sidospår vänta extratåget och först, sedan detta passerat, fortsätta. Det vill emellertid synas, som om lokomotivföraren på Kristianiatåget uppfattat en på Marienborgs station given körsignal in till sidospåret som en passeringsignal, varför han förde tåget med full fart vidare mot det samtidigt från Trondhjem kommande extratåget. Sammanstötningen, som inträffade i mynningen till Nidareitunneln, var av oerhörd våldsamt och gick särskilt förödande ut över extratåget. Dess båda lokomotiv jämte den närmast följande bagagevagnen samt två boggiévagnar välte av spåret. De båda boggiévagnarne körde in i varandra och gav, som vår bild visar, intrycket av endast en vagn. Det måste under sådana förhållanden anses som ett fullständigt under, att dödsiffran för de här varande passagerarne, i sig själv visserligen fasansfullt hög med sex dödade, dock ej blev högre. Även antalet skadade, inalles 15 personer för båda tågen, måste med hänsyn till olyckans katastrofala art anses såsom lågt. Den panikstämning, vilken kunnat väntas vid ett tillfälle som detta utblev fullständigt och i stället visades lysande prov på behärskning och mod. Flera av de skadade, som lågo inkilade mellan vagnspillarorna, måste i timvis vänta på sin befrielse, ehuru räddningsarbetet bedrevs med största energi, och uthärdade denna fruktansvärda situation med beundransvärt sinneslugn.

De förolyckades stoft fördes den 19 sept. under stora hedersbetygelser med tåg från Trondhjem till Kristiania och mottogs där av regeringens ledamöter, stortingspresidenten, generalstaben samt representanter för stadsförvaltningen m. fl. Utanför stationen på Jernbanetorget böljade ett överskådligt människohav. De flaggprydda och blomstersmyckade kistorna, närmast följda av de förolyckades anförvanter, fördes i högtidlig procession genom Carl Johans gate till krematoriet. Begravningen kommer att äga rum på statens bekostnad.

Dovrebanan, vars invigning, vilken hade karaktären av en nationell högtid, skulle få en så dyster avslutning, är Norges andra högtjällsbana. Den är 150 km. lång och har 23 tunnlar på tillsammans 7½ km. Den längsta, Hestekrubben, är 1½ km. Järnvägslinjen går över icke mindre än 87 broar. Den nya banan öppnar de rikaste utvecklingsmöjligheter för de av densamma berörda bygderna.

Till bild å sid. 5.

Den svenska huvudstaden har sedan den 23 september att noterat största främmande örlogsbesök på många år i det en engelsk eskader på icke mindre än elva fartyg, fyra kryssare och sju jagare, förankrade i de Stockholmska farvattnen. Tyvärr var det endast de fyra kryssarne, "Curaçao", "Cordelia", "Castor" och "Caledon" som gingo upp på Strömmen, de återstående lade sig i en mäktigt klunga ute vid Värtan.

Chefsfartyget "Curaçao" var den båt som först blev synlig på Strömmen, följd av "Cordelia" medan de båda återstående kryssarne först flera timmar sedan kommo i sikte. De åro alla moderna fartyg, byggda 1914—1917 och på omkring 4,000 tons displacement. Flottiljledare för de sju jagarne är "Spencer", en ny typ av örlogsmän, som uppstod under kriget och är att likna vid ett mellanting mellan lätt kryssare och torpedjagare. Den är på 1,740 ton, 329 fot lång och gör en fart av 37 knop. Befälhavare å eskadern är konteramiral Wilmot Nicholson.

Vid passerandet av Oscar-Fredriksborg liksom vid ankomsten till Stockholm hälsades de långväga gästerna med vederbörlig salut. Strax efter ankomsten avlades av eskaderchefen officiell visit hos stationsbefälhavaren vid flottans station i Stockholm, amiral Wilhelm Dyrssen och hos engelska legationen. Kontravisit avlades av amiral Dyrssen redan påföljande dag då även försvarministern gick ombord på "Curaçao".

Eskadern, som närmast kommer från Hälsingfors och förut besökt Reval, kvarstannar i Stockholm tills den 28 då återfärden till England via Göteborg anträdes.

Till bild å sid. 10.

Vid de nationella tävlingar i allmän idrott som den 18 sept. ägde rum på Malmö idrottsplats sattes nytt världsrekord i stafettlöpnig på 1,000 m. av det berömda Hellaslaget G. Lindström, N. Sandström, S. Malm och G. Larsson. Tiden var 1.59.3. Laget hemförde som segertrofé det dyrbara Hultmanska vandringspriset. Detta skänktes 1919 av Hultmans Choklad & Konfektfabr. A-B. till idrottsföreningen Kamraterna, Malmö, att uppsättas som vandringspris i 1,000 m. stafettlöpnig. Pjäsen är av förgyllt äkta silver och 40 cm. hög, samt torde vara ett av vårt lands dyrbaraste vandringspris i allmän idrott. Priset som skall tagas endast två gånger för att bliva ständig egendom har, med en gång för vardera, tidigare erövrats av O.I.S., Göteborg, och M.A.I., Malmö.

Till bild å sid. 10.

Falkenbergs idrottsplats, den första fullt moderna idrottsplatsen i Hallands län, invigdes den 18 sept. under anslutning icke blott av stadens idrottsintresserade kretsar utan av hela samhället. Efter defilerig av de i fästligheten deltagande idrottsmännen höll överste C. Rosenblad, Stockholm, vilken nedest i stället för general Balck, som fått förhinder, ett tal, var i han bl. a. uttalade Centralförsamlingens erkännande av det goda arbete till folkhälsans fromma, som nedlagt på anordnandet av den nya idrottsplatsen. Efter ett invigningstal av landshövdingen greve Axel Mörner vidtog de i programmet ingående tävlingarne. Initiativet till anordnandet av den nu invigda ståtliga idrottsplatsen har utgått från rektor Gösta Malmgren i Falkenberg.

Till bild å sid. 12.

Överbefälhavareposten vid de finska skyddskärerna, vilken stått vakant under några månader på grund av den rådande konflikten mellan kärerna och regeringen, har nu tillsatts. Skyddskärernas representantmöte, som erhållit medgivande att uppstålla kandidater till posten ifråga, föreslog general Mannerheim. Republikens president godtog emellertid icke detta namn och då en annan av skyddskärsmötet utsedd kandidat, Finlands minister i Washington, Saastamoinen, avböjde kandidaturen, beslöt mötet att icke föreslå någon ny kandidat. Därefter utnämde presidenten befälhavaren för första fältartilleriregementet jägaröverste-löjtnanten Lauri Malmberg till överbefälhavare för skyddskärerna. Denne är känd som en av Finlands skickligaste artilleriofficerare. Med omfattande teoretiska kunskaper förenar han stor militär duglighet och deltog med berömmelse i världskriget, där han kämpade på tysk sida som chef för ett jägarfältartilleribatteri.

Till bild å sid. 12.

Under augusti har en tysk tävling för glidflygmaskiner avhållits bland Rhönbergen, samma plats där en liknande tävling ägde rum förra sommaren. De använda maskinerna ha ingen motor och kunna därför endast flyga i glidflykt på samma sätt som fåglarna, när dessa sväva utan att röra vingarna. Vissa fågelarter — t. ex. albatross — kunna på detta sätt hålla sig uppe i timtal, varvid de med stor skicklighet begagna vindens ojämnhet för att återvinna förlorad höjd. Det är denna flymetod man söker efterlikna vid Rhön, hittills (och troligen även framtledes, då maskinerna arbeta under sämre betingelser än fåglarna) med negativt resultat. Man startar på toppen av ett långsluttande berg, die Wasserkuppe, varvid maskinen "springes" i gång, så att den får glidfart, och så försöker man segla fram så långt som möjligt.

Någon praktisk betydelse för flygtekniken ha dessa tävlingar ej. Förklaringen till att tyskarna intressera sig för denna "luftkalkäkning" ligger utan tvivel däri, att man med alla medel vill bibehålla och stärka flygintresset hos det uppväxande släktet. Och när man inte för ententen får bygga några riktiga flygmaskiner, så...

De tyska socialdemokraterna hava i dagarne varit samlade till kongress i Görlitz. Den viktigaste frågan på förhandlingsprogrammet har gällt ett samgående mellan socialdemokraterna och tyska folkpartiet för den på dagordningen stående omdaning av såväl riksregeringen som den preussiska ministären. Det stora flertalet talare förordade varmt förbundet med tyska folkpartiet, även om det måste köpas med fullständig brytning med det oavhängiga socialistpartiet. Socialdemokraterna, framhölls det, få såsom det största partiet i Tyskland och som de äldsta anhängarna av republiken icke vänta tills de blivit starka nog att ensamma komma till regeringsmakten

SOCIALDEMOKRATISKA PARTIKONGRESSEN I GÖRLITZ. T. v. Minister Scheidemann vars märkliga uttalanden väckt särskild uppmärksamhet; t. h.: f. danske ministern Stauning, herren Andersen (Danmark) och Möller (Sverige).

INTERNATIONELL KONGRESS I BERLIN FÖR SEXUALREFORM: fr. v. professor Biedl (Prag), d:r Ischlonsky (Moskwa), d:r Nyström (Stockholm), prof. Lipschütz (Dorpat).

utan måste för att trygga republiken kasta sin politiska makt i vägskålen och samarbeta med andra partier, som vilja garantera republikens försvarande och en för socialdemokraterna acceptabel politik. För att stärka republikens ställning måste socialdemokraterna genom en allians med tyska folkpartiet förskaffa författningen stödet av detta parti, som innesluter den tyska industriens ledande män, högfinansen och intelligensen. Kongressens beslut gick även i den förordade riktningen — med 290 röster mot 67 beslöts det föreslagna samarbetet med tyska folkpartiet. Att detta i sin ordning kommer att villigt mottaga den utsträckta handen tror man sig med visshet veta. Det vill t. o. m. synas som om en överenskommelse på förhand träffats av de båda partierna och att bakom kulisserna enighet redan uppnåtts om personvalet för det kommande preussiska kabinettet i vilket plats skall beredas även för socialdemokrater. Angående tyska folkpartiets upptagande i riksregeringen skola jämväl underhandlingar inledas. Det förefalla anses innebära en högersvängning inom den tyska socialdemokratien och tillmätes den största betydelse.

Krassin, vilken i egenskap av Radsrysslands handelsminister energiskt verkat för återknytandet av handelsförbindelserna mellan Ryssland och andra länder, befinner sig f. n. i Berlin, där han konfererar med sovjetrepresentanten därstädes Vigdor Kopp, som nyligen utnämnts till huvudrepresentant för ryska Röda korset

INNEHÅLL: Riksmarskalken Otto Printzsköld (biografi och helsidesporträtt). — Konung Gustafs besök i Köpenhamn. — Flygolyckan vid Malmö. — Kongresser. — Märkligt fornynd. — Olyckan på Dovrebanan. — Explosionskatastrofen i Oppau. — Engelsk eskader i Stockholm. — Lycklige Liebenstein på Stora teatern i Göteborg. — Ny överbefälhavare för ryska skyddskåren. — Porträtt och bilder till dagskrönikan. — Veckans porträttgalleri.

Efter fotografier. Klische: Bengt Silfverparra. RYSKE FOLKKOMMISSARIEN KRASSIN I BERLIN i och för finska förhändlingar.

Literttryck av text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angivande av källan förbjudes vid laga påtöjd. För Berättelser och Historietter gäller ovillkorligt förbud.